

አብ አጸደ-ህጻናት ንዚኸሰት ኮቪድ-19 ብዚምልከት ንወለዲ እተዋህበ መምርሒታት

ስለምንታይ እዩ እዚ ሓበሬታ ዚውሃበኒ ዘሎ?

ምስቲ ናይ ውላድካ አጸደህጻናት ክፍሊ/ሰራሕተኛታት እተኣሳሰረ፡ ኣብቲ ቦታ ናይ ኮቪድ-19 መልክፍቲ ተራእዮ ኣሎ። እቲ ናይ ለበዳ እለሻ ኣሰር ይካየድ ኣሎ። እቲ ናይ ኣሰራት ስፍሓት ድማ በቲ ኣላሺ ኣሰር እዩ ዚውሰን። ውላድካ ከም ሓደ በቲ ለበዳ ብቐጥታ እተቐለጠ ናይ ቀረባ ርክብ ዝነበሮ ሰብ ኣይቋጸርን እዩ።

ኣብቲ ጉንፋዕ ዚሓሙሉ ግዜ ደጋጊምካ ናይ ቅምሶ መርመራ ምግባር ንህጻናት ደስ ኣይብሎምን እዩ። ስለዚ እቶም ኣብ ዕድመ አጸደህጻናት ዘለዉ ህጻናት ብዘይ ናይ ኮቪድ-19 መርመራ ኣብ ገዝኦም እንተ ጸንሑ ይሓይሹ።

ሕጂ እንታይ ክገብር ኣሎኒ?

ምልክታት ዘይብሎም ህጻናት ናብ ቤት-ትምህርቶም ምኻድ ኪቐጽሉ ይኸእሉ እዮም። ምልክታት ምስ ዚህሉ ግን፡ ወላውን ቀሊል ይኹን፡ ገዝኦም ኪኸዱ ይግባእ።

ክንክን ወይ ሕክምና ምስ ዘድሊ፡ ን 1177 ተወከሶም ወይ ድማ ነቲ ልሙድ ማእከል ጥዕና።

መዓስ እዩ እቲ ህጻን ኣብ ገዛ ኪጸንሕ ዘለዎ?

ምልክታት ዘለዎ ህጻን ኣብ ገዝኡ ኪጸንሕ ወይ ምስ ካልኣት ምርኻብ ክቋርጽ ይግባእ።

ምልክታት ንሕጽር ዝበለ ግዜ ጥራይ ምስ ዚረኣዩ፡ ክሳብ እቲ ህጻን ምልክታት ዝሃለዎ፡ ኣብ ገዝኡ ይጽናሕ + ክልተ መዓልታትን ለይትን።

እቶም ምልክታት ዘይከዱን ግን ዝሓሹን ምስ ዚኹኑ (ንኣብነት፡ ቅልል ዝበለ ሰዓልን ናይ ኣፍንጫ ጸረርታን)፡ እቲ ህጻን ምልክታት ምስ ተራእዮ እንተ ወሓደ ን 7 መዓልታት ኣብ ገዛ ይጽናሕ፡ ካብዚኣተን ድማ እተን ክልተ ዳሕሮት መዓልታት ረስኒ ዘይብሉን ሓፈሻዊ ምምሕያሽ ዘርእየሉን ኪኾና ይግባእ።

ናይ ቅምሶ መርመራ ኣብ ዝካየዱሉ ግዜ፡

ነጋቲብ ናይ ቅምሶ ውጽኢት ምስ ዘጋጥም፡

እቲ ህጻን ናብ ቤት-ትምህርቱ ወይ ናብ ካልእ ናይ ንጥፊት ቦታ ምስ ዚምለስ፡ እቲ ሓፈሻዊ ጥዕናኡ ምስ ዘፍቅደሉን ብመሰረት ናይቲ ንዕረፍቲ ሕማም ዚምልከት ናይ እተፈላለዩ ዋኒናት ኣካዩዳ ይኸውን።

ፖዚቲብ ናይ ቅምሶ ውጽኢት ምስ ዘጋጥም፡

እቲ ህጻን፡ ረስኒ ምስ ገደፎን ሓፈሻዊ ምምያሽ ምስ ኣርኣየን 2 መዓልታት ኣብ ገዝኡ ኪጸንሕ ይግባእ፡ ከምኡውን 7 መዓልታት ድሕሪ ምጅማር ምልክታት። እቲ ህጻን ገና ዘይሓወየ ግን ቀሊል ምልክታት ምስ ዚህሉዎ፡ ደርቕ ሰዓልን ናይ ኣፍንጫ ጸረርታን፡ ሕማም ካብ ዚጅምሮ ኣትሒዙ ድሕሪ 7 መዓልታት ናብ ቤት-ትምህርቱ ወይ ካልእ ዋኒኑ ኪምለስ ይኸእል እዩ።

መደብ እየም አባላት ስድራቤት ዚውሸቡ?

ናይ ገዛ ውሸባ ብሓኪም ዚውሰን ኮይኑ፡ ኣብቲ ስድራቤት ርግጻኛ ልክፊት ምስ ዚህሉ ጥራይ እዩ ዚዝውተር።

ሓቅታት ብዛዕባ ኮቪድ-19

እቲ ናይ ምፍልፋል ግዜ ክንደይ ይወስድ?

ካብ ልክፊት ጀግሩ ክሳብ ሕመም ዚረኣ (ናይ ምፍልፋል ግዜ) ካብ 2 ክሳብ 14 መዓልታት ይወስድ። እቲ ልሙድ ግን 5 መዓልታት እዩ።

እየናት ምልክታት እየም ኣብ ኮቪድ-19 ልሙዳት?

ህጻናት ምስ ዓቢይቲ ምስ ዚነጻጸሩ ዝሓሸ ናይ ኮቪድ-19 ምልክታት ኣለዎም። ንነዊሕ ግዜ ኣይሓሙን እየም፡ ልክዕ ከምቶም ዓቢይቲውን መተሓላለፍቲ ለበዳ ኣይኮኑን።

ከም ኣብ ዓቢይቲ፡ እቶም ፍሉጣት ምልክታት፡ ረስንን ናይ ምስትንፋስ ሕጽረትን እየም፡ ኣብ ገለ ህጻናት ግን ውጽኣትን ተምላስን ድኻምን ናይ ኣፍንጫ ጸረርታን ይረኣዩ እየም።

ኮሮናቫይረስ ብኸመይ መገዲ እዩ ዘጥቅዕ?

ኮሮናቫይረስ ብናይ ነጠብታን ብናይ ምትንኻፍን መገዲ እዩ ዚለክፍ። ሓደ ሰብ ክህንጥስ ወይ ክስዕል ወይ ኪዛረብ ክሎ፡ ኣብቲ ኣየር፡ ዚልብዑ/ዚልብዱ ነጠብጣባት ይፍጠሩ። ሓደ ሰብ ኣብ ጥቓቲ ሰብቲ ምስ ዚርከብ፡ ኪልከፍ ይኸእል እዩ። እቲ ነጠብጣብ ኣብ ባይታ ወይ ኣብ ልዕሊ ዝኾነ ነገር ምስ ዚወድቅ፡ እቲ ለበዳ ብኡ ገይሩ ኪቐጽል ይኸእል፡ ብፍላይ ብመገዲ ኣእዳው። ሓደ ሰብ ኢዱ ከይተሓጸበ፡ ዓይኑ ምስ ዚሓሰ ወይ ኣፍንጫኡ ምስ ዚትንክፍ፡ እቲ ቫይረስ በዚ መገድ ዚገይሩ ናብ ኣካላትና ኪኣቱ ይኸእል። ስለዚ ከኣዩ ርሕቀትካ ምሕላውን ኣእዳውካ ወትሩ ምሕጻብን ኣገዳሲ ዚኸውን።